

Bilaga 3 till protokoll nr 1/2015 från mötet med Övervakningskommittén för landsbygdsprogrammet 2014-2020

Hörande om urvalskriterier

Anna Svensson och Gustav Helmers (båda Jordbruksverket) inleder med att presentera urvalskriterierna. Se presentation.

Anna Wallstedt (Skogsstyrelsen) frågar om kostandseffektivitet, hur ger det en bättre styrning mot målen? Gustav Helmers svarar att innan man kommer till urvalskriterierna i handläggningen har man till exempel redan bedömt att kostnaderna är rimliga. Sen vill vi prioritera ansökningar som får så höga poäng som möjligt, som med andra ord ger bäst måluppfyllelse.

Thomas Bertilsson (Lantbrukarnas Riksförbund) undrar över formuleringen *sådana satsningar som gynnar sökande själv är mindre prioriterade*. Han tycker att man istället skulle formulera det som att *satsningar som gynnar allmännyttan ska prioriteras*. Jordbruksverket kommer att se över texten.

Kjell Hansen (Sveriges lantbruksuniversitet) undrar hur vi tror att urvalskriterierna påverkar handläggningstiderna? Carl-Fredrik Löf (Näringsdepartementet) förutsätter att detta ger kortare handläggningstider. Vi får ett system som efterhand blir en rutin som göra att detta hjälpmedel ska ge kortare handläggningstider. Detta kräver visserligen en inlärningsperiod. Man har gjort dessa bedömningar i handläggningen tidigare också men då mindre transparent och nu får man ett hjälpverktyg.

Åtgärd 19.1 – Stöd för lokalt ledd utveckling

Skjuts upp till nästa möte.

Åtgärd 1 och 2 – Stöd till kompetensutveckling och rådgivning

Sofia Lindblad (Lantbrukarnas Riksförbund Skogsägarna) tycker att det är svårt att avgöra om det är kloka avvägningar innan man har provat urvalskriterierna i den praktiska tillämpningen. Vill göra detta medskick i processen att hörandet är svårt för oss i ÖK. Frida Carlsson (Hushållningssällskapens förbund) håller med om att det är svårt att nu direkt svara hur man ställer sig till materialet. Saknar en färdig nationell handlingsplan för att kunna sätta urvalskriterierna i ett sammanhang. Carl-Fredrik Löf håller med om att det kan vara svårt att se hur det ska falla ut i praktiken. Men nu får vi tänka att vi ska höras om kriterierna om de verkar rimliga som sådana och begränsa oss till det. Oavsett hur urvalskriterierna faller ut med viktning och poängräkning eftersom vi inte kan veta det redan nu. Berit Mattsson (Regionalt utvecklingsansvariga) frågar vem som bestämmer viktningen och vad man har för principer för det? Gustav Helmers svarar att det är olika för olika insatsområden. När det är nationella kriterier bestämmer Jordbruksverket viktningen och när det är regionala kriterier så är det

länsstyrelserna och Sametinget. Det är viktigt att förstå att det inte är den enskilde handläggaren som bestämmer viktningen.

Anna Wallstedt undrar hur man bedömer vad som är *ny* kunskap? Kanske är kunskapen bara lite vässad och inte helt ny? Maria Gustafsson (Landsbygdsnätverket) håller med om att det behöver förtydligas vad *ny* kunskap innebär, kunskapen i sig eller sättet att lära ut, om det är nytt för mottagaren etc. Även Karin Rydén (Tillväxtverket) håller med. Jordbruksverket ska förtydliga detta.

ÖK har hörts och skickar med att Jordbruksverket bör förtydliga/vidga definitionen av ny kunskap.

6.4/5d – Investeringsstöd till gödselbaserad biogas

Thomas Bertilsson frågar om aktörer som inte representeras i ÖK fått lämna bidrag i utformningen av detta kriterium? Är till exempel testanläggningar och pilotprojekt bra? Gustav Helmers svarar att en bred kompetensbas, i form av klimatenheten på Jordbruksverket och inspel utifrån, har använts. I den mån det går att styra mot innovation så gör vi det oavsett, eftersom det är ett av programmålen.

ÖK har hörts och har inga synpunkter.

7.3/6c – Stöd till bredband

Richard Granberg (Winnet) menar att anslutningsgrad kan ses som en fastighet med en eller 50 personer. Är det antal individer eller anslutningspunkter som mäts? Gustav Helmers svarar att det är antal hushåll som mäts. Bengt Almkvist (Skärgårdarnas riksförbund) undrar hur permanentboende, deltidsboende, fritidsboende etc. bedöms. Gustav Helmers säger att deltidsboende och fritidsboende inte räknas in i urvalskriterierna om anslutningsgrad respektive antal möjliga anslutningar, men de exkluderas inte från att kunna få stöd. Bengt Almkvist anser att det är fel att exkludera gruppen fritidsboenden eftersom denna grupp sannolikt är villig att investera för att på sikt kunna bo permanent på platsen. Jordbruksverket tar med sig detta. Sofia Lindblad undrar hur företag räknas med. Gustav Helmers svarar att de inte räknas med på grund av vissa mätsystemproblem. Sofia Lindblad vill skicka med att vi ska räkna med företagen och inte bara hushållen. De handlar inte bara om förutsättningen att kunna surfa utan även om möjligheten att kunna skapa företag. Ewa Engdahl (Coompanion) understryker behovet av att inkludera fritidsboenden även som potentiell framtida företagare på landsbygden. Richard Granberg håller med. Bengt Almkvist framför att kommuninvånare, de som äger fastigheter i kommunen, vore ett bättre mått. Det begreppet har till och med prövats i domstol.

Ann-Sofie Eriksson Fahlgren (Post- och telestyrelsen) säger att 1,4 miljoner bor i glesbygd permanent och pengarna räcker bara till 300 000 av dem.

Stefan Renlund (Näringsdepartementet) understryker att fritidsboenden inte exkluderas från stöd, men att de inte räknas med i kriteriet om anslutningsgrad respektive antal möjliga anslutningar när ett projekt ska prioriteras.

ÖK har hörts och skickar med att Jordbruksverket bör reflektera ytterligare över betydelsen av fritidsboenden.

Anna Svensson presenterar regionala kriterier övergripande

Staffan Markström (Lokalt Ledd Utveckling) undrar om vi gör värdering på hållbarhet över tiden samt pay off-tid? Anna Svensson svarar att det finns län som har krav på hållbarhet över tiden. Gustav Helmers fyller i att vi inte tittar på pay off-tid utan att vi har andra beräkningsmetoder. Staffan Markström tycker att pay off-tid borde värderas.

Staffan Nilsson (Hela Sverige ska leva) tycker att det är svårt att förstå ppt-bilderna om investeringar som inte får stöd. Jordbruksverket ska förtydliga detta.

4.1/2a – Investeringsstöd för ökad konkurrenskraft

Sofia Lindblad undrar om man menar att investeringen ska vara *ny* för företaget eller *ny* för branschen. Gustav Helmers förklarar att på lägsta poängnivån bedöms *ny* för företaget och sen blir det högre poäng om den är *ny* för branschen.

Thomas Bertilsson frågar vad som skiljer sig i praktiken mellan de nationella och regionala kriterierna? Han tycker att det är svårt att uttala sig om detta om man inte vet vad konsekvenserna av urvalskriterierna är. Gustav Helmers svarar att anpassning är gjord för att bättre passa respektive stödmyndighets behov utifrån de SWOTar som gjorts. Andreas Mattisson fyller i att de generella konsekvenserna är att vi kommer att få en bättre måluppfyllelse. Betydligt färre företag kommer få stöd, men de som får pengar är de företag där stödet har en avgörande effekt för att investeringen ska genomföras.

Karin Rydén undrar om man med ägarbyte kan mena att ett riskkapitalbolag tar över? Anna Svensson svarar att med ägarbyte avses generationsskifte. Jordbruksverket tar med sig synpunkten.

Marie Berghult (Havs- och vattenmyndigheten) menar att det är svårt att göra bedömningar utan att ha kännedom om viktningen av kriterierna. Andreas Mattisson säger att förväntningarna från Jordbruksverket är att vi kan få ett okej från ÖK om att vi är på rätt spår. Vi förväntar oss inte att ÖK ska kunna sätta sig in i respektive kriterium och kunna bedöma vilka konsekvenser de kan leda till. Det får vi istället följa under programmet.

Ewa Endahl tycker att vi i kommittén borde kunna få skicka med hur vi vill att kriterier ska viktas. Elisabeth Backetman svarar att det är fritt fram för oss i kommittén att skicka med det vi vill och sedan får Jordbruksverket välja vad de vill ta med. Carl-Fredrik Lööf poängterar att det formella hörandet handlar om urvalskriterierna som sådana, men att Jordbruksverket väl gärna tar med sig bra inspel även om till exempel viktningen.

Byte av ordförande till Stefan Renlund.

Karin Rydén undrar vad vi menar med att företaget måste vara lönsamt? Gustav Helmers förklarar att man menar lönsamt jämfört med nuläge. Kjell Hansen frågar om det är investeringen eller verksamheten som behöver vara lönsam? Gustav svarar att det kan vara vilket som, men att det ska framgå av handlingsplanen. Bengt Almkvist undrar vad *småföretag och liknande* betyder? Gustav Helmers berättar att vissa län har valt att man vill satsa på mikroföretag och då har de valt att skriva bort större företag såsom småföretag.

Maggie Javelius frågar varför man har med att investeringen ska bidra till miljömål både i de nationella och i de regionala urvalskriterierna? Gustav säger att det finns län som vill ha en tydligare styrning mot regionala mål, till exempel djurvälstånd bedömd på ett regionalt sätt.

Stefan Renlund sammanfattar att presentationer behöver bli tydligare (undvika negationer) för att undvika missförstånd.

ÖK har hörts och skickar med att Jordbruksverket bör förtydliga enligt ovan.

4.2/3a – Förädlingsstöd för kort livsmedelskedja och lokala marknader

Richard Granberg menar att man kanske inte bara vill vara på den lokala marknaden utan söka sig till en större och exportera. Ryms det inom stödet? Ebba Barany (EU-kommissionen) svarar att så är inte fallet. Inre marknad ska fungera på egen hand. Stöd ska inte ges till exportsatsningar. Stödet är tänkt att stärka den lokala marknaden och minska mellanleden.

Maria Gustafsson säger att det vid tidigare möten har framförts synpunkter om deltidsvillkoret. Det finns risk att kvinnor som grupp diskrimineras på grund av detta villkor. Gustav Helmers berättar att alla stödmyndigheter som har skrivit in att de inte tänker ge stöd till personer som arbetar deltid har uppmanats att tänka igenom vad detta kan ha för effekter på jämställdheten.

Richard Granberg undrar vad mobila investeringar betyder? Är food trucks mobila investeringar? Gustav Helmers förklarar att anledningen till att länen skriver in att de inte vill ge stöd till mobila investeringar är att de är lätt avyttringsbara. Vet inte exakt vad som gäller för food trucks och mobila slakterier, men tror inte att dessa exempel har skrivits bort.

ÖK har hörts och har inga synpunkter.

6.1/2b – Startstöd

Thomas Bertilsson berättar att kriterierna var uppe på LRFs riksstämma. LRF vänder sig mot kravet på utbildning. Praktisk erfarenhet bör kunna räknas in i det tredje kriteriet. Kan man det? Jordbruksverket tar med sig denna fråga.

Richard Granberg frågar vad kravet på start som företagare betyder? Är det skillnad på start och utökning av verksamhet. Gustav Helmers svarar att startstödet omfattar både nystart och utökning.

Ebba Barany undrar vad som menas att man får prioritera bort de som jobbar deltid? Det är ett grundkrav att man måste jobba minst deltid och då borde en deltidsarbetande vara berättigad till stöd. Detta är ett berättigandekrav och kan inte vara ett urvalskriterium.

ÖK har hörts och skickar med att Jordbruksverket bör förtydliga angående utbildning och praktik samt deltid och relationen till inkomst. Jordbruksverket utreder vidare hur deltidskriteriet ska hanteras enligt påpekandet från EU-kommissionen.

Urvalskriterierna för övriga åtgärder tas upp på kommande möte.